

Latviešu valoda 9. klasei Centralizētais eksāmens

Rakstu daļa

9.jūnijs plkst. 10.00

Rakstu daļas saturs

Eksāmenam ir viens variants.

Skolēniem jāveic 17 uzdevumi eksāmena 1. daļā, 1 uzdevums eksāmena 2. daļā.

Eksāmena materiāli

Skolēnam 1 A3 formāta (3 lpp.) teksta lapa un 1 A3 formāta (4 lpp.) skolēna darba lapa 1. daļai.

1 A4 formāta (1 lpp.) darba materiāla lapa un 1 A4 formāta (2 lpp.) atbilžu lapa 2.daļai.

2. daļas uzdevumu (2.daļas darba materiāls) un mutvārdu daļas materiālu izglītības iestāde saņems 9.jūnijā plkst.**11.30**, kad izglītības iestādes VPS lietotājs izglītības iestādes vadītāja tiešā klātbūtnē lejupielādē 2. daļas darba materiālu (1 A4 formāta lapas darba materiāls, kas paredzēts 1 skolēnam), pavairo atbilstoši skolēnu skaitam un nodod izglītības iestādes vadītājam.

Eksāmena rakstu daļas norise*

9.30	Izglītības iestādes vadītājs • eksāmena vadītāja(-u), eksāmena novērotāja(-u) un skolēnu pārstāvju klātbūtnē atver aploksni ar eksāmena materiāliem; • pārbauda 1. daļas skolēna darba lapu un teksta lapu skaitu; • izsniedz eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas un teksta lapas eksāmena vadītājam(-iem). Eksāmena vadītājs(-i) • nodrošina, lai to lietošana eksāmena norisē notiktu, ievērojot normatīvos aktus, kas regulē ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzību.
9.45	Eksāmena vadītājs • uzaicina skolēnus kodu secībā ienākt eksāmena telpā, pārbauda personu apliecinošu dokumentu vai skolēna statusu apliecinošu dokumentu (piemēram, skolēna apliecība, skolēna karte), izsniedz skolēnam lapiņu ar vārdu, uzvārdu un koda numuru. Skolēni • personiskās mantas, kuras nav nepieciešamas eksāmena laikā, atstāj telpā vai ārpus tās tam paredzētajā vietā; • apsēžas pie galda pa vienam kodu secībā.
9.50	Eksāmena vadītājs • iepazīstina skolēnus ar eksāmena norisi.
9.55	Eksāmena vadītājs • izdala skolēniem eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas un teksta lapas; • uzaicina skolēnus pārbaudīt izdalīto eksāmena materiālu komplektāciju, kā arī ierakstīt koda numuru 1. daļas skolēna darba lapās; • atgādina, ka pēc eksāmena 1. daļas skolēna darba lapas tiks nosūtītas

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI

2025. gada 9.jūnijs

DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	uz VIAA, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē. Tāpēc ieraksti skolēna darba lapās jāveic skaidri un salasāmi ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumši zilā vai melnā krāsā katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā; - informē, ka, ja nepieciešams, piezīmes, pasvītrotumus un atbilžu uzmetumus var rakstīt teksta lapā, ieraksti 1. daļas teksta lapā netiks vērtēti; - uzaicina skolēnus izlasīt tekstu teksta lapā un veikt eksāmena 1. daļas uzdevumus skolēna darba lapā.
10.00–11.50 (110 min)	Skolēni veic eksāmena 1. daļu. Eksāmena vadītājs vps.gov.lv elektroniski aizpilda izglītojamo kodu sarakstu – atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 1. daļā.
11.40	Eksāmena vadītājs atgādina, ka pēc 10 minūtēm būs jānodod 1. daļas skolēna darba lapas.
11.50	Eksāmena vadītājs - paziņo 1. daļas beigas; - savāc 1. daļas skolēna darba lapas un teksta lapas; - paziņo starpbrīdi.
11.50-12.20 (30 min)	Starpbrīdis Eksāmena vadītājs - sakārto 1. daļas skolēna darba lapas kodu secībā (augšpusē mazākais kods); - atzīmē sarakstā, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA; - paraksta katru saraksta lapu; 1. daļas skolēna darba lapas, skolēnu sarakstu un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru darba lapas ielikta aploksnē, kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu – „Latviešu valoda 9. klasei – 1. daļa, skolēna darba lapas.PPT.”; - aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnes parakstās darba vadītājs un novērotājs, saraksta otro eksemplāru atdod iestādes vadītājam; teksta lapas ieliek vienā vai vairākās aploksnēs (atkarībā no skolēnu skaita), tās uz VIAA nav jāšūta, bet jāuzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam. Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus. - Eksāmena vadītājs(-i) un centralizētā eksāmena novērotājs(-i) visas aploksnes nodod izglītības iestādes vadītājam, tās tiek ievietotas un uzglabātas seifā līdz eksāmena rakstu daļas norises beigām. - Izglītības iestādes vadītājs centralizētā eksāmena novērotāja(-u) klātbūtnē izdala eksāmena vadītājam(-iem) eksāmena 2. daļas atbilžu lapas, darba materiāla lapas atbilstoši skolēnu skaitam, kuri kārto eksāmenu. Eksāmena vadītājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā.

VIAA

2

*Dienā pirms norises pārbaudīt [Lietotāju atbalsta dienesta tīmekļa vietnē](#), vai nav veiktas izmaiņas!

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2025. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

12.20-12.25	Eksāmena vadītājs • aicina skolēnus ienākt eksāmena telpā; • izdala skolēniem eksāmena 2. daļas atbilžu lapas, darba materiāla lapas; • uzaicina 2. daļas atbilžu lapās ierakstīt skolēna koda numuru; • atgādina, ka tiks vērtēti tikai ieraksti atbilžu lapā un ka ir jāuzraksta izvēlētajā temata virsraksts un jāsaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā, vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā; • uzmetumus skolēni veic darba materiāla lapā; tā uz VIAA nav jāsūta un ieraksti tajā netiks vērtēti.
12.25-13.55 (90 min)	Skolēni veic eksāmena 2. daļu. Eksāmena vadītājs • elektroniski vps.gov.lv aizpilda izglītojamo kodu sarakstu – atzīmē skolēnu piedalīšanos eksāmena 2. daļā.
13.40	Eksāmena vadītājs atgādina, ka • pēc 15 minūtēm būs jānodod 2. daļas atbilžu lapas; • ir jābūt uzrakstītam izvēlētajā temata virsrakstam; • ir jāsaskaita vārdi uzrakstītajā tekstā un vārdu skaits jāieraksta tam paredzētajā vietā 2. daļas atbilžu lapā.
13.55	Eksāmena vadītājs • paziņo 2. daļas beigas; • savāc 2. daļas atbilžu lapas, darba materiāla lapas; • sakārto atbilžu lapas kodu secībā augšpusē mazākais kods); • atzīmē sarakstā, kuru skolēnu darbi tiek nosūtīti uz VIAA; • paraksta katru saraksta lapu; • 2. daļas atbilžu lapas, sarakstu, un aktu par nepiedalīšanos eksāmena daļā, ja ir šāds akts, ievieto aploksnē, aploksni aizlīmē, uz tās uzraksta pirmā un pēdējā skolēna, kuru darbi ielikti aploksnē, kodus, kā arī eksāmena un daļas nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei – 2. daļa, atbilžu lapas.PPT>”; • aploksni ar skolēnu darbiem aizlīmē eksāmena telpā, uz aploksnies parakstās darba vadītājs un novērotājs, saraksta otro eksemplāru atdod iestādes vadītājam. Apvienoto eksāmenu gadījumā vienas telpas darbus saliek vienā aploksnē un uz tās uzraksta visu skolu kodus. • 2. daļas darba materiāla lapas ieliek vienā aploksnē, tās uz VIAA nav jāsūta, bet jāuzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam.
14.00	• Eksāmena vadītājs un eksāmena novērotājs aploksnies nodod izglītības iestādes vadītājam. • No seifa tiek izņemtas aploksnies ar 1. daļas skolēna darba lapām. • Visas eksāmena darba rakstu daļas aploksnies tiek apzīmogotas. Ja eksāmens pildīts vairākās telpās, aploksnies tiek secīgi sanumurētas skolēnu kodu secībā. • Uz aploksnēm parakstās izglītības iestādes vadītājs.

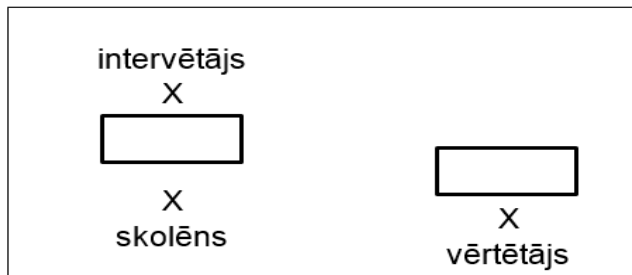
CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2025. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	Izglītības iestādes VPS lietotājs • izdrukā no vps.gov.lv skolēnu dalības sarakstu, parakstās un pievieno aploksnēm ar eksāmena darbiem. Izglītības iestādes vadītājs organizē • aplokšņu ar eksāmena darbiem un dalības saraksta ievietošanu vienā pakā, uz tās uzraksta izglītības iestādes nosaukumu un adresi, kā arī eksāmena nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei.PPT.”; • pakas nogādāšanu uz VIAA vai pakas ievietošanu tuvākajā Latvijas pasta pakomātā (vēlams līdz pulksten 16.00). Izglītības iestādes atbildīgā persona apstiprina informācijas sistēmā skolēnu sarakstu, • kuri piedalījušies eksāmenā, • kuri attaisnojošu iemeslu dēļ nav ieradušies uz eksāmenu noteiktajā laikā un nepieciešams to kārtot, • kuri ir atbrīvoti, ja tas nav izdarīts iepriekš, no eksāmena vai tā daļas.
--	---

- Darbu izpilda ar pildspalvu, kuras serdenis vai tinte ir neizdzēšamā tumšo zilā vai melnā krāsā.
- Drīkst izmantot tikai attiecīgajā valsts pārbaudes darba programmā norādītos palīglīdzekļus.
- Eksāmena laikā atļauts lietot līdzpaņemto ūdeni, personiskos dezinfekcijas līdzekļus.
- Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

■

Eksāmena dalībnieku izvietojums mutvārdu daļas norises telpā

Mutvārdu daļa

9.jūnijā plkst.14.30

Eksāmena mutvārdu daļas saturs

Skolēns veic vienu uzdevumu – atbild iepriekš sagatavotu runu (3-5 minūtes) un izvērsti atbild uz diviem jautājumiem, ko uzdod mutvārdu daļas intervētājs (apmēram 2 minūtes).

Eksāmena mutvārdu daļas materiāli

Skolēnam – A5 formāta lapa – mutvārdu runas struktūra.

Skolotājam – mutvārdu runas vērtēšanas kritēriji – 1 A4 (2 lpp.) formāta lapa, vērtēšanas protokols A4 formāta lapa (atbilstoši izglītojamo un grupu skaitam).

Mutvārdu daļas materiāli būs pieejami lejupielādei VPS **9.jūnijā plkst. 11.30**.

Izglītības iestādes vadītājs

- nodrošina skolēna un skolotāja materiālu pavairošanu atbilstoši skolēnu skaitam grupās.

Mutvārdu daļas norise

9.jūnijā 14.15	Centralizētā eksāmena mutvārdu daļas intervētājs un centralizētā eksāmena mutvārdu daļas vērtētājs saņem no izglītības iestādes vadītāja mutvārdu daļas materiālus un vērtēšanas protokolu (-us).
9.jūnijā 14.15–14.30	Intervētājs un vērtētājs • iepazīstas ar skolēnam paredzēto izdales materiālu – mutvārdu runas struktūru un sagatavojas mutvārdu daļas vadīšanai, skolēnu intervēšanai un mutvārdu runas vērtēšanai; • skolēna izdales materiālu ar šķērēm sagriež norādītajās vietās. Eksāmena telpā intervētājs • veic kontrolierakstu ar kodu 9999, nosauc eksāmena nosaukumu, gadu, datumu, skolas kodu un pārliecinās, ka ieraksts ir sekmīgi veikts. Ja telpā mutvārdu daļā piedalās skolēni no vairākām izglītības iestādēm (apvienotais eksāmens), intervētājs nomaina ieraksta programmatūrā izglītības iestādi un skolas kodu nosauc katras izglītības iestādes pirmā skolēna ieraksta sākumā. Ierakstam tiek izmantota 2025. gada ierakstu programmatūras versija.
9.jūnijā 14.30–17.00	Skolēni ierodas uz eksāmena mutvārdu daļu pēc iepriekš izveidota saraksta skolēnu kodu secībā, kurā norādīts laiks, kad katrs skolēns ierodas eksāmena norises telpā, paredzot, ka katrs skolēns eksāmena telpā kopumā uzturēsies no

	7-10 minūtēm, izņemot skolēnus, kam piemērots atbalsta pasākums – laika pagarinājums. 1. Kad skolēns ienācis eksāmena norises telpā, intervētājs • aicina uzrādīt personu apliecinošu dokumentu vai skolēna statusu apliecinošu dokumentu (piemēram, skolēna apliecība, skolēna karte); • aicina skolēnu paņemt mutvārdu daļas skolēna izdales materiāla lapu “Mutvārdu runas struktūra”(A5 formāta lapa); • aicina apsēsties skolēnam paredzētajā vietā un pārskatīt uzdevuma izpildes nosacījumus – mutvārdu runas struktūru – skolēna izdales materiālā; • ieraksta programmatūrā ievada skolēna koda pēdējos četrus ciparus un to apstiprina; • ieraksta sākumā nosauc skolēna koda pēdējos četrus ciparus; • aicina skolēnu 3 – 5 minūšu laikā atbildēt sagatavoto runu un atgādina, ka skolēns atbildē drīkst izmantot iepriekš pierakstītu plānu un/vai runas saturam atbilstošus atslēgvārdus, taču lasīšana no lapas nav pieļaujama; • pēc skolēna runas uzdod divus jautājumus skolēna viedokļa precizēšanai un labākai izpratnei; • jautājumu saturs ir atkarīgs no skolēna runas satura – jāformulē jautājumi, kuri neaicina skolēnu atkārtot jau teikto, nepieciešamības gadījumā jautājumus atkārtoti; • seko skolēna atbildes laikam (līdz 5 minūtēm runas laiks un līdz 2 minūtēm laiks atbildēm uz jautājumiem), ja atbildes laiks netiek izmantots pilnībā, pārjautā, vai skolēns vēl nevēlas papildināt atbildi; • kad skolēns atbildi ir beidzis, lūdz atstāt eksāmena telpā skolēna izdales materiāla lapu un iepriekš pierakstīto plānu un/vai runas saturam atbilstošos atslēgvārdus, ja tādi skolēnam ir; • ja laiks tiek pārsniegts, norāda, ka atbilde jābeidz; • <i>ja skolēns klusē ilgāk par 15 sekundēm vai apstiprina, ka nevēlas izteikties, informē, ka šī eksāmena mutvārdu daļa ir beigusies, pateicas par atbildēm un atvadās.</i> Pēc 7–10 minūtēm eksāmena telpā ierodas nākamais skolēns, un vēl pēc 7–10 minūtēm – nākamais, intervētājs un skolēni veic tās pašas darbības, kuras pirmais skolēns. Katrs nākamais skolēns ienāk eksāmena telpā, kad no tās ir izgājis iepriekšējais. Vērtētājs • atzīmē informācijas sistēmā skolēna dalību mutvārdu daļā; • noklausās skolēnu atbildes; • novērtē tās saskaņā ar vērtēšanas kritērijiem; • vispirms ieraksta vērtējumus mutvārdu daļas vērtējuma papīra protokolā, neapspriežot tos ar intervētāju; • ierakstus vērtējuma protokolā veic skolēnu atbilžu secībā; • obligāti raksta pilnu skolēna kodu (12 cipari); • papīra protokolu aizpilda tikai ar tumši zilu vai melnu tinti;
--	--

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI

2025. gada 9.jūnijs

DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	- ievada skolēnu atbilžu vērtējumus skolēnu kodu secībā informācijas sistēmā, neapspriežot tos ar mutvārdu daļas intervētāju; - nodrošina eksāmena mutvārdu daļas materiālu uzglabāšanu un neaizskaramību starpbrīžu laikā.
9.jūnijā 17.00–17.30	Starpbrīdis pēc nepieciešamības. Vērtētājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā.
13.maijā 17.30–19.00	Skolēni turpina kārtot eksāmena mutvārdu daļu. Starpbrīdis pēc nepieciešamības. Vērtētājs ir atbildīgs par eksāmena materiāliem starpbrīža laikā.
	Pēc mutvārdu daļas beigām vērtētāja klātbūtnē izglītības iestādes norīkota persona skolēnu atbildes ieraksta datu nesējā un izdrukā no ieraksta programmatūras automātiski sagatavoto atbilžu reģistru divos eksemplāros; intervētājs skolēnu izdales materiāla lapas “Mutvārdu runas struktūra” un iepriekš pierakstītā plāna un/vai runas saturam atbilstošu atslēgvārdu lapas ievieto aploksnē (-ēs) un nodod izglītības iestādes vadītājam; intervētājs uz datu nesēja vai uz aploksnes, kurā tas ir ievietots, uzraksta eksāmena nosaukumu, datumu, izglītības iestādes nosaukumu un kodu (apvienotā eksāmenā visu skolēnu atbildes ieraksta vienā datu nesējā un uz tā uzraksta „Apvienots eksāmens” un tās izglītības iestādes nosaukumu un kodu, kurā notiek eksāmens), datu nesējs uz VIAA nav jāsūta, tam pievieno atbilžu reģistra eksemplāru, šos materiālus uzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam; vērtētājs pārliecinās, ka visu skolēnu vērtējumi ir ierakstīti informācijas sistēmā un atsevišķā aploksnē ievieto mutvārdu runas vērtējuma papīra protokolu(-us) un automātiski sagatavoto atbilžu reģistra eksemplāru un aizlīmē to eksāmena norises telpā, uz tās parakstās intervētājs un vērtētājs. Uz aploksnes uzraksta eksāmena nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei – mutvārdu daļa” un izglītības iestādes kodu un nodod aploksni izglītības iestādes vadītājam; - uz aploksnes parakstās izglītības iestādes vadītājs, tā tiek apzīmogota; izglītības iestādes vadītājs nodrošina tūlītēju mutvārdu daļas atbilžu un ieraksta programmatūras automātiski sagatavoto atbilžu reģistra augšupielādi informācijas sistēmā; izglītības iestādes vadītājs skolēna un skolotāja eksāmena mutvārdu daļas materiālus uzglabā izglītības iestādē līdz nākamā mācību gada sākumam; izglītības iestādes vadītājs organizē eksāmena vērtējuma protokolu nogādāšanu VIAA. Ja materiālus nosūta uz VIAA pa pastu, tad visas aploksnes saliek vienā pakā, uz tās uzraksta eksāmena pilnu nosaukumu „Latviešu valoda 9.klasei – mutvārdu daļa”, izglītības iestādes vadītājs organizē eksāmena materiālu nosūtīšanu uz VIAA. Aploksnes ar mutvārdu daļas vērtēšanas protokoliem un automātiski

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS LATVIEŠU VALODA 9.KLASEI
2025. gada 9.jūnijs
DARBA NORISES DARBĪBU LAIKI

	sagatavotiem atbilžu reģistriem nogādā uz VIAA, kad ir atbildējuši visi izglītības iestādes skolēni. Ja eksāmena mutvārdu daļa notiek vairākas dienas, aizlīmētās un parakstītās aplokšnes uzglabā seifā līdz eksāmena beigām.
--	--

Izdales materiāla skolēnam “Mutvārdu runas struktūra” paraugs

1. Runas ievadā nosauc tematu, pamato tā izvēli, temata personisko nozīmīgumu un aktualitāti!
 2. Runas galvenajā daļā argumentācijai izmanto:
 - informatīvu tekstu vai literāru darbu, kas saistīts ar izvēlēto tematu,
 - faktus par sabiedriskajām un/vai kultūras norisēm Latvijā/pasaulē,
 - savu pieredzi.
 3. Runas nobeigumā formulē vienu vai vairākas atziņas/secinājumus par izvēlēto tematu!
- * Runas laikā tu drīksti izmantot iepriekš pierakstītu plānu un runas saturam atbilstošus atslēgvārdus.
- * Ievēro runas ilgumu (3-5 minūtes)!
4. Sniedz izvērstas un pamatotas atbildes uz intervētāja diviem jautājumiem!